

3de rapport over COVID-19-bevraging van Statistiek Vlaanderen

Resultaten over wonen, mobiliteit, kindervens, onderwijs, digitalisering en aanpak van de crisis

Uit het 3de rapport van Statistiek Vlaanderen over de resultaten van de COVID-19-bevraging komen een aantal opvallende resultaten naar voor over de thema's wonen, mobiliteit, kindervens, onderwijs, digitalisering en de aanpak van de crisis door de overheid. Zo geeft 15% aan dat de woonkosten nu meer doorwegen dan voor de coronacrisis. Er wordt meer gewandeld en gefietst dan voor de crisis en minder gebruik gemaakt van het openbaar vervoer en de auto. Er is sprake van een verdere versnelling in de digitalisering: bijna de helft van de internetgebruikers gebruikt het internet nu vaker dan voor de crisis. De resultaten over onderwijs geven aan dat 4 op de 10 kinderen de periode van afstandleren als moeilijk hebben ervaren. En de aanpak van de crisis door de overheid wordt kritisch beoordeeld, maar bijna drie kwart van de bevolking is wel van mening dat de opgelegde richtlijnen helpen om de verspreiding van het coronavirus te beperken.

Vlaanderen werd net als de rest van de wereld vanaf het voorjaar van 2020 zwaar getroffen door de coronapandemie. Dat zorgde voor een grote nood aan betrouwbare en actuele gegevens over de impact van deze crisis op de leefsituatie van de bevolking. Om aan die nood tegemoet te komen, organiseerde Statistiek Vlaanderen begin 2021 een **grootschalige COVID-19-bevraging**. Iets meer dan 10.000 personen van 18 jaar en ouder namen deel aan de bevraging en gaven zo waardevolle informatie over de impact van de coronacrisis op hun gezondheid, sociale contacten, werksituatie, inkomen en woon- en gezinssituatie.

Vandaag publiceert Statistiek Vlaanderen een rapport met de algemene resultaten van de bevraging over **wonen, mobiliteit, kindervens, onderwijs, digitalisering en aanpak van de crisis**. Het is het laatste rapport in een reeks van 3 rapporten waarin de algemene resultaten van de COVID-19-bevraging worden voorgesteld. In een 1ste rapport, gepubliceerd eind april, werd al ingegaan op de vragen over gezondheid, welzijn en sociale contacten. In een 2de rapport, dat half mei verscheen, stonden de thema's werk, inkomen en levenslang leren centraal.

Belangrijkste resultaten uit rapport 3

Wonen

Tijdens de coronacrisis werden door een deel van de bevolking een aantal aspecten van de woning als nadelig ervaren. Daarbij gaat het vooral om geen of een te kleine tuin of balkon (samen 10%), een gebrek aan ruimte (8%), een gebrekkige kwaliteit van de woning (7%) en onvoldoende winkels en voorzieningen in de buurt (6%).

Jongeren en hooggeschoolden wijzen vaker op onvoldoende ruimte binnen en buiten en onvoldoende groen in de buurt. Hoe ouder en hoe lager geschoold, hoe vaker men aangeeft dat onvoldoende voorzieningen en winkels een probleem vormen. Gezinnen met kinderen wijzen vaker

op onvoldoende ruimte in huis, alleenstaanden op een gebrek aan tuin of balkon en onvoldoende groen in de buurt.

In vergelijking met de situatie voor de coronacrisis weegt voor 15% de woonkost nu zwaarder door dan ervoor. Vooral voor diegenen die zonder partner maar met kinderen wonen is de woonkost duidelijk zwaarder geworden (25%), maar ook voor personen tussen de 25 en 54 jaar (20%) en laag- en middengeschoolden (16% en 17%) is dat het geval.

Mobiliteit

In vergelijking met de periode voor de coronacrisis, kan wandelen beschouwd worden als de 'winnaar' onder de vervoersmodi. De helft van de wandelaars zegt nu meer te wandelen dan voor de coronacrisis. Er wordt ook meer gefietst dan voor de crisis: 30% van de fietsers geeft aan nu frequenter te fietsen. De auto wordt minder gebruikt: 45% van autogebruikers gebruikt de auto nu minder vaak. Maar vooral het gebruik van het openbaar vervoer is sterk verminderd: 65% van de trein-, tram-, bus- of metrogebruikers doet dat nu minder vaak dan voor de crisis.

Hoe ouder, hoe hoger het aandeel dat aangeeft de auto nu minder te gebruiken. Bij personen van 25 tot 34 jaar ligt dat aandeel op 39%, bij 75-plussers op 59%. Ook hooggeschoolden (51%) en gezinnen zonder kinderen (50%) geven meer dan gemiddeld aan de auto nu minder vaak te gebruiken dan voor de crisis.

Fietsen en wandelen is vooral toegenomen in de leeftijdsgroepen van 25 tot 74 jaar, bij de 18- tot 24-jarigen is dat minder het geval. Die toename is ook te zien bij hooggeschoolden en gezinnen met kinderen.

De sterke afname van het gebruik van het openbaar vervoer komt terug bij alle groepen (gemiddeld 65% nu minder vaak), maar ligt het laagst bij personen die samenwonen zonder partner maar met kinderen (50% nu minder vaak) en laaggeschoolden (55% nu minder vaak).

Kinderwens

Uit de COVID-19-bevraging blijkt verder dat er een (mogelijk tijdelijk) effect verwacht kan worden van de coronacrisis op de vruchtbaarheid: 17% van de personen die voor de coronacrisis plannen hadden om kinderen te krijgen, heeft die plannen tijdelijk uitgesteld of definitief opgeborgen. Het uitstel of afstel van de kinderwens als gevolg van de coronacrisis is groter bij laag- en middengeschoolden (21% en 23%) dan bij hooggeschoolden (12%). Daarnaast gaan personen die met een partner samenwonen, al dan niet met kinderen, veel minder vaak over tot uitstel of afstel dan personen die alleen wonen (28%), die zonder partner maar met kinderen wonen (33%) of die (nog) bij de ouders wonen (23%).

Onderwijs

39% van de kinderen hebben volgens de ouders de periode van het afstandsleren als moeilijk ervaren. Hoe ouder de ouders, hoe vaker ze aangeven dat hun kind het moeilijk heeft gehad met het afstandsleren. Bij de ouders van 25 tot 34 jaar ligt dat aandeel op 24%, bij de ouders van 45 tot 54 jaar op 46%. Hoe lager opgeleid de ouder, hoe minder kinderen het afstandsleren als gemakkelijk ervaren.

Een grote meerderheid stelt dat hun kinderen een rustig plekje hebben in huis om de lessen te volgen tijdens de periode van afstandslernen (85%). Ruim de helft van de ouders (55%) stelt dat hun kinderen een eigen computer hebben om afstandsonderwijs te volgen. 35% geeft aan dat de kinderen daarvoor een computer van een ander gezinslid kunnen gebruiken. 4% moet op zoek naar een computer op school of bij familie of vrienden.

Ruim de helft van de ouders (54%) heeft de kinderen zelf begeleid bij het afstandslernen. 15% geeft aan dat een ander gezinslid de kinderen heeft begeleid. Vrouwen en hogeschoolden (telkens 61%) geven vaker aan de kinderen zelf te hebben begeleid. Bij mannen (25%) en laaggeschoolden (21%) gaat het vaker om een ander lid uit het gezin. 46% van de ouders geeft aan dat tijdens het afstandslernen alles duidelijk werd gecommuniceerd door de leerkrachten, voor 43% waren de instructies niet altijd even duidelijk, bij 4% waren deze helemaal niet duidelijk. Voor 59% van de werkende ouders was het moeilijk om het begeleiden van de kinderen bij het afstandslernen te combineren met het uitoefenen van de eigen job.

Digitalisering

Bijna de helft van de internetgebruikers (47%) gebruikt het internet nu vaker dan voor de coronacrisis. De toename van het internetgebruik in vergelijking met de situatie voor de crisis ligt nog hoger bij vrouwen (52%), 18- tot 24-jarigen (65%), hogeschoolden (55%), personen die wonen in een huishouden met kinderen (55%) en personen in de grootsteden (52%).

Aanpak van de crisis

De overheidsaanpak van de coronacrisis wordt vaker als slecht dan goed beoordeeld: 30% beoordeelt de aanpak als slecht, 18% als goed. Daarnaast neemt 44% een middenpositie in en noemt de aanpak niet slecht en niet goed. Mannen zijn kritischer dan vrouwen: bij de mannen vindt 33% dat de crisis slecht werd aangepakt, bij de vrouwen gaat het om 26%. Het aandeel dat de aanpak negatief beoordeelt, ligt het hoogst bij de groep van 18 tot 24 jaar (40%) en het laagst bij de 75-plussers (18%). De negatieve beoordeling van het overheidsoptreden daalt dus met de leeftijd, maar pas vanaf 65 jaar ligt het aandeel dat de overheidsaanpak als goed beschouwt hoger dan het aandeel dat de aanpak slecht vindt.

De overheidsaanpak van de coronacrisis mag dan wel kritisch beoordeeld worden, tegelijk is bijna drie kwart (72%) van mening dat de opgelegde richtlijnen helpen om de verspreiding van het coronavirus te beperken. Hoe ouder, hoe vaker men overtuigd is van de doeltreffendheid van de maatregelen. Bij de 65-plussers ligt dat aandeel op 80%, bij de 18- tot 24-jarigen op 63%. Dat aandeel neemt ook toe met het scholingsniveau: bij de laaggeschoolden is 65% van mening dat de richtlijnen helpen, bij de hogeschoolden gaat het om 83%.

Methodologie van COVID-19-bevraging voldoet aan hoogste kwaliteitsstandaarden

De resultaten van de COVID-19-bevraging voldoen dankzij de gebruikte methodologie aan de hoogste statistische kwaliteitsstandaarden. Er werd gebruik gemaakt van een **toevalssteekproef op basis van het Rijksregister**. Dat wil zeggen dat de deelnemers van de bevraging willekeurig geselecteerd werden: een noodzakelijke voorwaarde om op basis van een steekproef betrouwbare uitspraken te kunnen doen over de gehele populatie. Bovendien konden de respondenten de vragenlijst op

verschillende manieren invullen. Aan de geselecteerde personen werd gevraagd om de vragenlijst **online** in te vullen. Wie niet online deelnam, kreeg **een papieren vragenlijst** opgestuurd. Dat zorgde ervoor dat ook personen die geen of onvoldoende toegang hebben tot digitale middelen deelnamen aan de bevraging.

[Bekijk hier een infographic over de gebruikte methode van de COVID-19-bevraging](#)

Voor meer informatie

Download het volledige rapport en de bijlage met alle resultaten:

<https://www.statistiekvlaanderen.be/nl/sv-rapport-%E2%80%98resultaten-covid-19-bevraging-wonen-mobiliteit-kinderwens-onderwijs-digitalisering-en>

Meer informatie over de COVID-19-bevraging:

<https://www.statistiekvlaanderen.be/nl/resultaten-covid-19-bevraging>

Contact:

Jo Noppe | T 0491 92 40 82 | jo.noppe@vlaanderen.be

Statistiek Vlaanderen is het netwerk van Vlaamse overheidsinstanties die openbare statistieken ontwikkelen, produceren en publiceren. Statistiek Vlaanderen wil deze Vlaamse openbare statistieken via één portaalsite voor iedereen vlot toegankelijk maken zodat burgers, organisaties en bedrijven beschikken over correcte en gedetailleerde informatie over Vlaanderen. Statistiek Vlaanderen heeft als opdracht om alle openbare statistieken te ontwikkelen in overeenstemming met de wettelijke bepalingen en internationale principes rond kwaliteit, relevantie en onafhankelijkheid. Ter aanvulling en ondersteuning van de Vlaamse openbare statistieken publiceert Statistiek Vlaanderen ook meer uitgebreide rapporten.